

§ 1 Meddelande om debatt med anledning av budgetpropositionens avlämnande

Tredje vice talmannen meddelade att debatt med anledning av budgetpropositionens avlämnande skulle äga rum *onsdagen den 18 september kl. 13.00*.

§ 2 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2018/19:305

Till riksdagen

Interpellation 2018/19:305 Markering av Irans övergrepp mot hbtq-personer

av Fredrik Malm (L)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 19 september 2019.

Skälet till dröjsmålet är resor.

Stockholm den 11 september 2019

Utrikesdepartementet

Ann Linde (S)

Enligt uppdrag

Ylva Mannervik

Tf. expeditionschef

Interpellation 2018/19:307

Till riksdagen

Interpellation 2018/19:307 Ordning och reda kring elskotrar

av Jens Holm (V)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 3 oktober 2019.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade resor och arrangemang.
Stockholm den 10 september 2019
Infrastrukturdepartementet
Tomas Eneroth (S)
Enligt uppdrag
Fredrik Ahlén
Expeditionschef

§ 3 Anmälan om granskningsrapport

Tredje vice talmannen anmälde att följande granskningsrapport hade kommit in från Riksrevisionen och överlämnats till socialförsäkringsutskottet:

RiR 2019:22 Mörkertal inom bostadstillägg

§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

EU-dokument

COM(2019) 396 till trafikutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 5 november*.

COM(2019) 397 till arbetsmarknadsutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 5 november*.

COM(2019) 399 till försvarsutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 5 november*.

COM(2019) 411 till utrikesutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 5 november*.

Svar på interpellation

§ 5 Svar på interpellation 2018/19:301 om utländska stöldligor

Anf. 1 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Mikael Oscarsson har ställt frågor till mig om kontrollen av id-uppgifter och samordningsnummer för att minska användandet av fordonsmålvakter.

Vad gäller samordningsnummer beslutade regeringen den 5 september 2019 om kommittédirektivet *Åtgärder för att minska fel i folkbokföringen* (dir. 2019:54). En särskild utredare har bland annat fått i uppdrag att föreslå hur kontrollen av en persons identitet bör utformas för att tilldelningen av samordningsnummer ska bli säkrare. Utredaren ska även lämna förslag på ytterligare åtgärder som åstadkommer ett säkrare system med samordningsnummer.

Företeelsen med fordonsmålvakter utgör ett samhällsproblem, och regeringens planerar därför att utreda ytterligare åtgärder, däribland analysera möjligheten att begränsa antalet fordon som får registreras på en person.

Jag kommer givetvis att följa dessa frågor och avser att återkomma när berörda analyser är avslutade.

Prot. 2019/20:4
13 september

Svar på interpellation

Anf. 2 MIKAEL OSCARSSON (KD):

Fru talman! Detta är en fråga som är väldigt viktig och som hör samman med utländska stöldligor. Jag har debatterat den förr; jag tror att detta är fjärde gången.

Första gången jag tog upp frågan var i en interpellationsdebatt med justitieministern den 16 juni 2017. Då, fru talman, läste jag innantill ur polisens rapport från den 28 november 2016, *Brottsverktyg åt Internationella brottsnätverk – Bilmålvakter från Öst 2016*. Jag skulle vilja börja med att återkomma till den.

I rapporten har man tittat på samordningsnummer och bland annat kommit fram till att de 512 personer med samordningsnummer som polisen hade studerat ägde 28 897 fordon och hade många tiotals miljoner i skulder. Man säger också att gärningsmännen bakom målvakterna utgör en viktig kapacitet för organiserad stöld- och smugglingsverksamhet. De förfogar över ägardokumentet och kan utan ekonomisk eller straffrättslig risk fördela stora mängder fordon. Dessa fordon säljs kontant utan ägarbyte till nyanlända tjuvar som verkar i riket mellan två och sex månader innan de utvisas eller byter land. Fordonen, säger polisen, anses som brottsverktyg och utgör en viktig kapacitet för organisationen.

Man annonserar fritt på olika säljforum och talar om en ”skattefri” bil. Detta tilltalar både utländska tjuvar och svenska bedragare, som plötsligt inte behöver betala vare sig skatt, p-böter, trängselavgifter eller andra avgifter som har med bilen att göra.

Vad är det då polisen föreslår i detta pm, fru talman? Till detta har jag återkommit gång efter annan. Jo, en författningsändring. Det ska vara otillåtet att utan särskilt tillstånd äga mer än ett fordon om man har ett samordningsnummer. En sådan begäran ska lämnas in personligen på Transportstyrelsen, och personen ska identifieras.

Här har vi ju nästa problem: När Transportstyrelsen får reda på ägarbytet – man har skickat in en suddig fotostatkopiering som lätt kan ändras – får man ett tillfälligt personnummer, och det är något som går direkt in i den här brottsligheten. I dag kan de flesta, eller borde kunna, göra ägarbyte online eller via appen. Men i annat fall bör man naturligtvis identifiera sig. För Transportstyrelsen är det en kostnadsfråga, men det skulle också kunna ske via Skatteverket, Vägverket eller ett medborgarkontor.

Att stärka id-kontrollen borde vara en högst rimlig sak att göra. Då är min fråga: Vad händer på det området? Jag blir väldigt bekymrad när jag hör svaret. När jag tog upp frågan för två år sedan sa den då ansvarige ministern att han skulle titta på det direkt. Nu ska utredningen vara färdig i april 2021. Ska det verkligen dröja så länge att ändra en så här viktig sak?

Anf. 3 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Jag tackar Mikael Oscarsson för hans engagemang. Jag uppskattar verkligen det, och jag kan försäkra att jag är minst lika upprörd över hur man använder detta. Det gäller inte bara samordningsnummer,

utan vi har bekymmer med fordonsregistrering generellt när den används till bilmålvakter eller för att på annat sätt stimulera eller underlätta ekonomisk brottslighet. Där har vi gjort omfattande insatser, och det kommer vi fortfarande att behöva göra framöver eftersom detta tenderar att vara en brottslighet som växer. Inte minst skapas det genom budgeten möjligheter för kommunerna att få resurser för att forsla bort dessa bilar och på det sättet omhänderta dem som annars används inte minst i brottslighet.

Sedan kan jag förstå att Mikael Oscarsson gärna ser en exakt lösning som innebär att du själv ska infinna dig på ett myndighetskontor och identifiera dig. Samtidigt lever vi i en digital värld där vi uppskattar förenkling med e-legitimation och andra sätt att hantera ägarskiften. Man får fundera på vad som är rätt insatser i det här sammanhanget.

Det som händer är naturligtvis att Transportstyrelsen har förstärkt kompetensnivån när det gäller samordningsnumren och granskning av exempelvis id-handlingar. Transportstyrelsen har också beslutat om riktlinjer för hantering av samordningsnummer. Här har man också haft Skatteverkets interna promemorior till stöd för beredningsarbetet. Sedan utreder vi frågan vidare, som jag nämner i svaret. Den är nämligen komplex.

Jag har en motfråga att ställa till Mikael Oscarsson som är en grundfråga i många partier. Det handlar om äganderätten. En del lyfter ju här fram äganderättsargumenten för att inte begränsa hur många fordon man får registrera på en person. Jag har ändå tyckt att det är rimligt att faktiskt gå den vägen. Det är därför vi också öppnar för att göra en sådan analys framöver, för att vi inte ska ha personer som äger kanske tusentals fordon.

Sedan ska vi komma ihåg att av totalt 67 109 samordningsnummer har Transportstyrelsen 1 918. Det motsvarar 2,9 procent av det totala antalet rekvisitioner, så bekymret med och diskussionen om samordningsnummer är naturligtvis väsentligt större. Här krävs också generella lösningar på det som rör id-bekräftelse. Det förutsätter jag att inte minst Skatteverket fortsätter att arbeta intensivt med.

Anf. 4 MIKAEL OSCARSSON (KD):

Fru talman! Tack för svaret, statsrådet! Naturligtvis borde man övergå till att använda en app – det finns en sådan redan nu – för att göra ägarbyten online och där man kan se att den som köper inte är just en sådan person som har 10 000, 20 000, 30 000, 40 000 kronor eller 1 miljon i skulder.

Det behöver ageras när det gäller detta. Varför ska vi tillåta att många har så här pass många bilar? Jag har en lista som ministern kan få efter debatten. Det är sida och upp och sida ned där man kan se tillfälliga personnummer, alltså samordningsnummer, och hur många bilar som är kopplade till dem. Mängder av de som har de här numren har 10 bilar, men det finns många som har 100 bilar, ett antal som har 500 bilar, en hel räkka som har 1 000 bilar och några som har 2 000, 3 000 eller över 3 500 bilar.

Det här är helt orimligt. Därför måste regeringen nu agera. Det räcker inte med att tycka att det här är någonting som man håller med interpellanten om, vilket redan justitieministern gjorde för två år sedan och då skulle titta på det. Det krävs att man ändrar det här och ser till att det inte längre går att ha den här möjligheten. Det krävs nu att man sätter en gräns för de tillfälliga personnumren, samordningsnumren, så att det bara går att ha en eller max två bilar. Vi måste stoppa armadan som åker omkring i trafiken på det här viset och som inte är vare sig skattade, besiktigade eller

försäkrade och som är direkta verktyg i verksamheten som de kriminella ligorna håller på med.

När man från polisens sida träffar på en sådan här bil som har skattekulder på låt oss säga över ett halvt basbelopp borde man klampa den bilen. Det gäller att se till att Sverige blir mindre attraktivt för stöldligor att verka i, och då måste man göra en sådan sak.

Jag läste väldigt noggrant i rapporten redan i juni 2017. Då var den ett halvår gammal, och regeringen hade fått den. Men nu har man gjort en ny sökning, och detta har ökat, vill jag upplysa statsrådet om, med 30 procent. Frågan är mer aktuell nu än när jag tog upp den första gången, och tålmodet hos svenska folket tryter. Man måste se till att täppa till hålen. Det räcker inte att man ska titta på det här. Jag tycker att det är bekymmersamt att utredaren ska redovisa detta först i april 2021.

Man borde också göra som i andra länder och se till att samordningsnumren är tidsbegränsade. I Norge går de ut, men i Sverige räcker de för alltid. Man borde också kategorisera dem.

Sedan finns det en annan sak som också är viktig, och det är det här med ANPR-kamerorna. Det tog jag också upp för två år sedan. Andra länder använder detta för att hålla koll på de stöldligor som kommer in i landet. Det finns i Norge, Finland, Danmark och Holland men inte i Sverige.

Nu krävs det handling, statsrådet!

Anf. 5 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Tack, Mikael Oscarsson! Handling pågår. Det sker ett antal förändringar – inte minst när det gäller det som jag nämnde tidigare utan också när det gäller budgetförstärkningar. Delar av detta handlar naturligtvis om polisens verksamhet, och den debatten får interpellanten ta med justitieministern.

Jag är lite fundersam, för Mikael Oscarsson nämner enbart samordningsnummer i detta sammanhang. Ägarskiften kan också ske till personer som inte har samordningsnummer. Är Mikael Oscarsson lika bekymrad över när personer med personnummer genomför ägarbyten? Det är en ganska viktig distinktion som behöver göras. Jag minns från vår förra interpellationsdebatt att Mikael Oscarsson var väldigt engagerad i att det just bara gällde personer med samordningsnummer.

Det är den ena delen. Den andra delen handlar om att vi måste vara försiktiga när det gäller lagstiftning som gäller grundläggande rättigheter om vad man får äga och inte äga. Jag kan förstå att jurister har synpunkter på det här, och jag ser gärna en utveckling där vi begränsar antalet fordon som man får äga, och det är också den inriktningen vi har på regeringens arbete. Men det handlar också om att skydda den som säljer ett fordon till exempelvis en person med samordningsnummer så att man inte hamnar i ett svårt läge.

Om Mikael Oscarsson säljer sitt fordon till någon som har ett samordningsnummer kan han sedan få skulder som fordonet samlar på sig under tiden det förs i trafiken, men han har ändå inte längre möjlighet att ta ansvar för hur fordonet framförs. Det är det som är den uppenbara risken. Därför är frågan lite mer komplex än så enkel som Mikael Oscarsson vill ha den.

Prot. 2019/20:4
13 september

Svar på interpellation

Jag delar uppfattningen att vi skyndsamt behöver hitta fler verktyg för att täppa till de hål som finns. Det är därför vi har gjort insatser, det är därför vi fortsätter att utreda frågan och det är därför vi dessutom ser till att man på Transportstyrelsen får en helt annan kompetens när det gäller samordningsnummer och kontrollen av dessa – precis på samma sätt som det behövs inom andra myndigheter där huvudparten av landets samordningsnummer hanteras.

Det här är ett successivt förbättringsarbete. Jag är övertygad om att vi kommer att kunna nå i mål, och jag är också övertygad om att Mikael Oscarsson och jag kommer att kunna säga om några år: Vad bra, vi har brutit utvecklingen – låt oss då fortsätta arbeta för att skapa ordning och reda och förhindra ekonomisk brottslighet!

Anf. 6 MIKAEL OSCARSSON (KD):

Fru talman! Rubriken för den här debatten är *Utländska stöldligor*, och det är värt att påminna om att polisen konstaterar att 90 procent av alla stölder av bilar, båtmotorer och jordbruksmaskiner begås av utländska stöldligor. Det förs ut varor ur Sverige till ett värde på uppemot 2 miljarder per år.

Låt mig sammanfatta vad jag tycker behöver göras.

Stärk kontrollen av id-uppgifter från Transportstyrelsen till Skatteverket vid utländska bilköp för att stoppa bilmålvakter. Det är helt orimligt att det är som i dag och att det här genererar tillfälliga personnummer, samordningsnummer, som öppnar hela det svenska systemet för de kriminella.

Begränsa antalet bilar som får registreras på ett samordningsnummer till en eller max två bilar.

Tidsbegränsa samordningsnumren.

Lagen behöver ändras så att Tullverket kan beslagta stöldgods på ett helt annat sätt än i dag. All lagstiftning behöver också bli klar så att det inte på något sätt kan tas ut stöldgods på det sätt som är möjligt i dag.

Man behöver också begränsa antalet personer som kan vara folkbokförda på samma adress, vilket jag också tar upp i interpellationen. Jag talade med en mycket centralt placerad polis senast i går, och det finns en adress här utanför stan där 500 personer är folkbokförda. I samma lägenhet har 2 000 personer bott under en period.

Det här är saker som regeringen, som faktiskt har privilegiet att styra vårt land, har ansvar för att komma med konkreta förslag om. Därför vill jag avsluta med att verkligen uppmana statsrådet att agera och se till att lagstiftningen kommer på plats så att Sverige kan bli mindre attraktivt för utländska stöldligor att agera i.

Anf. 7 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Tack, Mikael Oscarsson! Jag noterar att det under de år då vi hade en alliansregering inte gjordes några större insatser på detta område. Det är nu vi agerar. Det är nu vi skjuter till budgetmedel för att hantera de fordon som lämnas vind för våg ute på gatorna. Det är nu vi tillsätter utredningar för att titta på de problem av ganska komplex natur som finns. Det är nu som Transportstyrelsen arbetar med att förstärka kompetensen för samordningsuppgifter.

När det gäller de tre punkter som Mikael Oscarsson nämner i sin interpellation kan vi sätta check på samtliga. Check på att stärka id-arbetet på Transportstyrelsen. Check på frågan om att vi överväger vägar för att begränsa antalet fordon. Check på att det finns ett underlag när det gäller arbete med att tidsbegränsa samordningsnumren – Skatteverket har tagit fram det.

Processen är alltså igång. Jag kan förstå att man är otålig, men jag tycker också att en ledamot av riksdagen måste förstå att lagstiftningsarbete, regleringsarbete, ska göras noggsamt. Det ska sedan kunna hanteras av rättsvårdande myndigheter. Det måste finnas ett bra underlag för att vi sedan ska kunna stoppa den här framväxande brottsligheten såväl i Sverige som i andra delar av Europa.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

Prot. 2019/20:4
13 september

Svar på interpellation

§ 6 Bordläggning

Följande dokument anmälades och bordlades:

EU-dokument

COM(2019) 620 Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om ändring av beslut nr 573/2014/EU om ett utökat samarbete mellan de offentliga arbetsförmedlingarna

§ 7 Anmälan om fråga för skriftligt svar

Följande fråga för skriftligt svar hade framställts:

den 12 september

2019/20:5 Havsplanering

av Rickard Nordin (C)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

§ 8 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 12 september

2018/19:926 Husbilar och WLTP

av Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2018/19:931 Lootlådor

av Fredrik Lindahl (SD)

till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)

Sammanträdet leddes av tredje vice talmannen.

Vid protokollet

ANNA ASPEGREN

/Olof Pilo

§ 1 Meddelande om debatt med anledning av budgetpropositionens avlämnande	1
§ 2 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer.....	1
§ 3 Anmälan om granskningsrapport	2
§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott	2
§ 5 Svar på interpellation 2018/19:301 om utländska stödligor	2
Anf. 1 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	2
Anf. 2 MIKAEL OSCARSSON (KD).....	3
Anf. 3 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	3
Anf. 4 MIKAEL OSCARSSON (KD).....	4
Anf. 5 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	5
Anf. 6 MIKAEL OSCARSSON (KD).....	6
Anf. 7 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	6
§ 6 Bordläggning.....	7
§ 7 Anmälan om fråga för skriftligt svar	7
§ 8 Anmälan om skriftliga svar på frågor	7
§ 9 Kammaren åtskildes kl. 9.20.....	8